

คู่มือการปฏิบัติงาน
เพื่อป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อน
(Conflict Of Interest)
โรงพยาบาลกันตัง

ฉบับที่ ๑

มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

คำนำ

ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วม ประเมิน คุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อวัดระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน มี กรอบการประเมิน ใน 5 ดัชนี ได้แก่ 1. ดัชนีความโปร่งใส 2. ดัชนีความพร้อมรับผิด 3. ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน 4. ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร และ 5. ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ซึ่งรวมถึงการต่อต้านการทุจริตใน หน่วยงาน และการสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐป้องกันเกี่ยวกับ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ทางโรงพยาบาลกันตั้งได้ ให้มีความสำคัญในการดำเนินงานที่มีคุณธรรมและโปร่งใส จึงได้จัดทำ “คู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลกันตั้ง” ขึ้น โดยรวบรวมหลักการ แนวคิด แนวทางปฏิบัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้ข้าราชการ และบุคลากรทุกระดับ ของโรงพยาบาลได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลกันตั้ง

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑

สารบัญ

บทที่ ๑ ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
บทที่ ๒ แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
บทที่ ๓ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๑
บทที่ ๔ ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๔
บทที่ ๕ แนวปฏิบัติ ๑๐ ข้อตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๒๐
บทที่ ๖ ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๐	๒๕
บทที่ ๗ MOPH code of Conduct	๓๑
บทที่ ๘ เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ของกระทรวงสาธารณสุข	๔๕
ภาคผนวก	๕๒
บรรณานุกรม	๕๓

บทที่ ๑

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ ตาม อำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อ ผลประโยชน์กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ โดย การกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ และผลจากการรับผลประโยชน์นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
๒. การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา
๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงาน
๔. การทำงานพิเศษโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการสร้างความน่าเชื่อถือ
๕. การรู้ข้อมูลภายในแล้วนำข้อมูลไปหาประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่น
๖. การใช้บุคลากรหรือทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน
๗. การนำโครงการสาธารณะลงเินเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทาง

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะ คือ ๑) เป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ และ ๒) ประชาชน ใน สถานะผู้ใช้อำนาจรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐจะทำอะไรต้องมีกฎหมายให้อำนาจ และในฐานะประชาชน จะทำอะไรก็ได้ถ้า ไม่มีกฎหมายห้ามไว้ ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เจ้าหน้าที่รัฐต้องแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัว ออกจากกัน ห้ามกระทำการใดที่ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมกับผลประโยชน์ส่วนตัว และเจ้าหน้าที่รัฐ พึงหลีกเลี่ยงปัจจัยที่ทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. มีฐานความคิดในลักษณะบูรณาการ ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัวกับเรื่องส่วนรวม ออกจากกันได้

๒. มีฐานคิดในเรื่องตอบแทนบุญคุณ โดยเฉพาะบุญคุณทางการเมือง

๓. มีพฤติกรรมการใช้เงินที่สุรุ่ยสุร่าย ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย

๔. มีความจำเป็นในการรักษาตัวรอด เพื่อลดการเผชิญปัญหา เน้นเรื่องวัตถุนิยม การอยากมีอยากได้

๕. โครงสร้างทางการบริหาร และการมีระบบการตรวจสอบการถ่วงดุล ฝ่ายตรวจสอบยังขาดความ เข้าใจ

และระบบการตรวจสอบยังไม่มีประสิทธิภาพ

๖. ปัจจัยด้านกฎหมาย บทลงโทษทางกฎหมายยังไม่เพียงพอต่อการป้องกัน และป้องปราม

บทที่ ๒

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

หลักการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

1. ปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ :

การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักเจ้าหน้าที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายใน กรอบกฎหมาย และนโยบายจะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกต้องไปตามเนื้อหา ไม่ให้ ผลประโยชน์ส่วนตน มาแทรกแซงรวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคลปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติลำเอียงด้วยเรื่อง ศาสนา อาชีพจุดยืนทางการเมืองเผ่าพันธุ์วงศ์ตระกูล ฯลฯ ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่เพียง ปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้นแต่ต้องมี จริยธรรมด้วย

2. สนับสนุนความโปร่งใสและพร้อมรับผิด :

การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการแสวงหาเปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือ เปิด โอกาสให้ตรวจสอบและมีความพร้อมรับผิดมีวิธีการต่างๆเช่นจดทะเบียนผลประโยชน์โยกย้ายเจ้าหน้าที่ จากตำแหน่ง ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ที่อาจมีผล ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ถือเป็นขั้นตอนแรกของการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนการ ใช้กระบวนการอย่างเปิดเผย ทั่วหน้าจะทำให้เจ้าหน้าที่ ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

3. ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง :

การแก้ปัญหาหรือจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน จะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมือ อาชีพ ของเจ้าหน้าที่และองค์กรการจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กรฝ่ายบริหารต้อง รับผิดชอบเรื่อง การสร้างระบบและนโยบายและเจ้าหน้าที่ก็มีความรับผิดชอบ ต้องระบุนโยบายผลประโยชน์ทับซ้อนที่ ตนมีเจ้าหน้าที่ต้องจัดการ กับเรื่องส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้ และผู้บริหารก็ ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

4. สร้างวัฒนธรรมองค์กร :

ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็น ผลประโยชน์ ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรงต่อหน้าที่

แนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

การให้- การรับของขวัญและผลประโยชน์

หลักการและแนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินการตามนโยบายการให้และรับของขวัญ และ ผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วย จรรยาข้าราชการของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดโดย
 ธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓

การรับทรัพย์สิน แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ

๑. รับในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหลักการรับไม่ได้ทุกกรณี ไม่ว่าจะก่อน ขณะ หรือหลังการปฏิบัติ
หน้าที่เว้นแต่มีกฎหมายให้รับ
๒. รับในฐานะส่วนตัว ไม่ได้ห้ามรับ แต่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ และต้องรายงานตาม
เงื่อนไขที่กำหนด

• เจตนารมณ์

เนื่องจากความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่
 ภาครัฐว่า **จะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก** ปราศจากผลประโยชน์ ส่วน
 บุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการ **ตัดสินใจและ**
การกระทำหน้าที่ ถือว่าเป็นการประพฤติมิชอบ ย่อมทำลายความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชน กระทบต่อความ
 ถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการรวมทั้งกระทบต่อกระบวนการ ปกครองในระบอบ
 ประชาธิปไตย และที่สำคัญคือหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ ข้าราชการ
 และเจ้าหน้าที่ภาครัฐจะรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดมิได้ เว้นแต่โดยธรรมจรรยา เท่านั้น ซึ่งก็หมายถึงตามปกติ
 ธรรมเนียมประเพณี เช่นวันเกิด วันปีใหม่ และต้องอยู่ในเงื่อนไขว่าจะรับ ของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติที่
 นื่องตามฐานานุรูป แต่ถ้าเป็นบุคคลอื่นไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

• อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

- ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ (เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ บริการหรือ
 อื่นๆที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับทีนอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ และผลประโยชน์
 จากการจ้างงานในราชการปกติ
- ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใด สามารถตีค่าตีราคาเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตี ราคาได้
- ของขวัญที่สามารถคิดราคาได้ (Tangible gifts) หมายถึงรวมถึงสินค้าบริโภคความบันเทิง การต้อนรับ
 ให้ที่พักการเดินทางอุปกรณ์เครื่องใช้เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้า
 หรือบริการ และเงินเป็นต้น
- ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible gifts and benefits) หมายถึงสิ่งใดๆ
 หรือบริการใดๆที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่น การให้บริการส่วนตัว การ ปฏิบัติด้วยความชอบส่วน
 ตน การเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์ มากกว่าคนอื่นๆ

ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ

เราจะจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ มี ๓ คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่ รับของขวัญและหรือผลประโยชน์คือ

- ๑) เราควรรับหรือไม่
- ๒) เราควรรายงานการรับหรือไม่
- ๓) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

๑. เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็น การรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม อย่างไรก็ตาม ยังมีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

- ๑) **ถ้าเป็นการให้เงิน** ท่านจะต้องปฏิเสธ ไม่ว่าจะเป็โอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดๆที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ลีตเตอร์ หุ่น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและอาจเข้าข่าย การรับสินบน

๑.๑ การถูกเสนอสิ่งใดๆนอกเหนือจากเงินนั้นสิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจคือ

- ทำไมเขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณการเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติ ตนหรือไม่

- ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานใน อนาคต

๑.๒ ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหว หรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายใน และงานตรวจคุณภาพต่างๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การออกไปอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ ฯลฯ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้ มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

๒) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่ หากการ รับก่อให้เกิด ความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะ แล้วผลประโยชน์ส่วนตน ที่ได้รับ กลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการ ประพฤติโดยมิชอบ

“ไม่ว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นจะมีค่าเพียง เล็กน้อยก็ไม่ควรรับ

เพราะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันหรือพันธะกับ ผู้ให้

และอาจก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธาต่อประชาชน”

การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม

เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบ และการทุจริตคอร์รัปชัน ในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ ของตนเอง โดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบ ควรกำหนดนโยบาย ด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ

หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆจะต้อง กระทำด้วยความ เป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใดๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบ ผลประโยชน์ให้กับ องค์กรของตนหรือตนเอง เหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสั่นคลอนความเชื่อถือ ไว้วางใจที่ประชาสังคมมี ต่อภาครัฐ และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม

ประการสำคัญ สมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ภายใต้ระบอบ ประชาธิปไตย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยกระทำและ แสดงออกโดยยึด มาตรฐานความโปร่งใส ความพร้อมรับผิดชอบ และแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เทียบธรรม ตลอดเวลาที่มีอาชีพรับ ข้าราชการ

๒.เราต้องรายงานหรือไม่

การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดสินจากหลักการต่อไปนี้

๑)ธรรมชาติของผู้ให้ : พิจารณาตามกฎหมายกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศ คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับ ของขวัญหรือประโยชน์จาก คู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้า การสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กร หรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาต หรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ ฯลฯ

หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ สามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียน รับอย่างเป็นทางการ

๒) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร : ถ้าข้าราชการนั้นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและ ต้องการความ เชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับ องค์กร และระดับ บุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควร ให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่าน และองค์กรมีความเที่ยงธรรมและจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่า

หน่วยงานของท่านมิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆและ มิได้ กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธ ที่จะรับ ของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ

หลักการการกำหนดค่าของข่วญและผลประโยชน์อื่นใดควรต้องรายงานหรือไม่ ควรจะต้องให้ องค์กร เก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็นของข้าราชการ ให้เทียบกับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๓

แนวพิจารณาในการปฏิบัติ

- ของข่วญทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะพระพุทธรูป เครื่องประดับ โบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อย ของข่วญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กร ไม่ว่าจะมียาค่าราคา เท่า
- ของข่วญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ ต้อง รายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้
- ของข่วญหรือผลประโยชน์ใดๆเมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงาน หน่วยงาน และลงทะเบียนไว้
- ถ้าของข่วญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ - ๑๕,๐๐๐บาท และ เจ้าหน้าที่มีความจำเป็นต้องรับให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจ สมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐคนนั้นๆรับ ทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่
- ถ้าของข่วญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็น ทรัพย์สิน ขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ ข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของข่วญในการย้ายหน่วยงานในขณะ ดำรงตำแหน่งเดิม ของข่วญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากงานของข่วญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อน ร่วมงานให้เมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ
- ถ้าในปีงบประมาณใดๆคุณค่างรวมของข่วญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คน เดียวกันกลุ่ม เดียวกันหรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของข่วญหรือ ผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ
- ถ้าในปีงบประมาณใดๆได้ของข่วญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการ แม้จะต่างคนต่าง กลุ่มเพื่อ เป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาทต้องรายงาน ของข่วญหรือ ผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

- ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ(ประชาชน องค์กร เอกชน) ที่ได้อย่างสม่าเสมอบ่อยครั้งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือนก่อให้เกิด อคติในการ ให้บริการของข้าราชการหรือ ปฏิเสธการรับ
- เงินสดหรือสิ่งใดๆที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้(ตัวอย่างเช่น หุ้น พันธบัตร ล็อตเตอรี่) ต้อง ปฏิเสธไม่รับ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

๓. เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่

- ๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เองหากมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- ๒) หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณา ตัดสินว่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆจะเก็บไว้เองได้หรือไม่
- ๓) หากราคามากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการและส่วน ราชการ พิจารณาตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

๔. การฝ่าฝืนกฏนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้น และพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตาม ประมวล จริยธรรมอาจถูกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน

นอกจากนั้นหากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉล ทุจริต และสามารถ พิสูจน์ได้ว่า ข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆรับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่ง มีผลต่อความเป็นธรรม ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษ ทางอาญาด้วย

• การรับของขวัญและผลประโยชน์: กฎแห่งความเสี่ยง

การรับของขวัญและผลประโยชน์ใดๆเป็นสาเหตุให้สาธารณชนรับรู้ว่าการปฏิบัติอย่างมีอคติ มีอิทธิพล ต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดการท าลายความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อ ภาครัฐและต่อ ข้าราชการ

“กรณีฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จะมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำและปรับ และยังมีความผิดฐาน กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย”

กุญแจแห่งความเสี่ยง ๒ ประการที่สำคัญ คือ

๑. ความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎเกณฑ์ โดยตีค่าราคาของขวัญและหรือผลประโยชน์น้อย กว่าความเป็นจริง การตีค่าราคาต่ำกว่าความเป็นจริงนั้น บุคคลอาจจงใจตนเองหรือจงใจผู้อื่นให้คิดว่าของขวัญ และหรือผลประโยชน์นั้นมีค่าต่ำกว่าที่เป็นจริง เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงาน การกระทำดังกล่าวนับว่าเป็นการ คดโกงและหลอกลวงซึ่งเข้าข่ายฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒. การเพิกเฉยมองข้ามความผิดและละเลยต่อผลที่เกิดขึ้น

การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ อาจทำให้ติดเป็นนิสัยอย่างรวดเร็วและ ก่อให้เกิดความคาดหวังเสมอว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการทำให้ เกิดความรู้สึกชอบหรืออยากปฏิบัติต่อผู้รับบริการ หรือผู้รับงาน-รับจ้าง-รับเหมาฯลฯ ที่เป็นผู้ให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์โดยอิทธิพลของความชอบหรือประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับทำให้มีการปฏิบัติตอบแทนเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และหรือผู้รับจัดซื้ออาจรับรู้ผิดพลาดและเข้าใจว่า การรับจ้างต่างๆไม่ต้องทำในระดับมาตรฐานหรือลดคุณค่าการบริการ

นอกจากนั้นหากเกิดการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรข้าราชการและหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีพฤติกรรมเคยชินกับ “การรับรางวัล” จากการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยความรับผิดชอบซึ่งจัดได้ว่าเป็น **การรับสินบน**

- การแสวงหาเหตุผลเพื่อบิดเบือนความจริง มีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่เราจะรับของขวัญ และหรือผลประโยชน์โดยเฉพาะสิ่งที่ถูกใจเรา บุคคลอาจสงสัยว่าการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ถือได้ว่าเป็นความผิดแต่ผู้รับมักจะหาเหตุผลเข้าข้างตนเองดังนี้
- “ฉันรู้ว่าไม่ควรรับของดังกล่าว แต่ด้วยมารยาทจึงไม่กล้าจะปฏิเสธน ใจ หรือหากไม่รับจะ เป็นการทำลายสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้กับองค์กรหรือกับตนเอง”
- “คนอื่นก็ทำเช่นนี้ ทำไมฉันจะทำบ้างไม่ได้”
- “ดูซิ ฉันอุทิศเวลาอันมีค่าเวลาราชการทำงาน ดังนั้น มันเป็นการยุติธรรมที่เราจะได้รางวัล ผลประโยชน์พิเศษบ้าง” “เพราะฉันเป็นคนพิเศษจริงๆ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงชมฉัน และเป็นเรื่องธรรมดาที่ฉันมักเป็น คนแรกเสมอที่ได้รับโอกาสให้ไปฝึกอบรม/สัมมนา”
- “มันเป็นแค่ตัวอย่างฟรีให้ทดลองใช้ และฉันก็ไม่คิดว่าหน่วยงานของฉันจะสั่งสินค้าชนิดนี้ แม้ว่าฉันจะให้คำแนะนำก็ตาม”
- “ฉันไม่เห็นมีกฎ ระเบียบใดๆ เกี่ยวกับการให้ของขวัญ ดังนั้นฉันก็ไม่ได้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ใดๆ”

ท่านต้องระลึกอยู่เสมอว่าเหตุผลที่ท่านใช้กล่าวอ้างเช่นนี้ไม่สามารถปกป้องท่านจากการถูก ดำเนินการทางวินัย หากการกระทำของท่านเป็นการกระทำที่มีขอบ

นอกจากการรับของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดดังกล่าวแล้ว ผลประโยชน์ทับซ้อนตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไข พ.ศ. ๒๕๕๔ และ พ.ศ.๒๕๕๘ ยังได้กำหนดการเข้าไปมีส่วนได้เสีย ตามมาตรา ๑๐๐ และมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำและปรับ และยังมีความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญาด้วยการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนร่วม (Conflicts of Interest)

มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพนักงานตำแหน่งไม่เกิน ๒ ปี/คู่สมรส

- คู่สัญญา/มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญากับหน่วยงานที่ปฏิบัติหรือกำกับ
- หุ้นส่วน/ผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนจำกัดบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานที่ปฏิบัติหรือกำกับ
- รับสัมปทาน/คงไว้ซึ่งสัมปทานในห้างหุ้นส่วนจำกัดบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงาน
- กรรมการ/ที่ปรึกษา/ตัวแทน/พนักงาน/ลูกจ้าง ในธุรกิจเอกชนซึ่งกำกับ
- คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ๔ ตำแหน่ง (นายกรัฐมนตรี/รัฐมนตรี/ผู้บริหาร ท้องถิ่น/รองผู้บริหารท้องถิ่น)

ฝ่าฝืน มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ และมาตรา ๑๐๓

๑. โทษ จำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ
๒. ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

บทสรุป

ความเชื่อถือว่าไว้วางใจ และจริยธรรมเป็นรากฐานของการบริหารภาครัฐที่ดี เมื่อท่านเป็นข้าราชการและ หรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่ว่าจะสังกัดหน่วยงานใด ท่านถูกคาดหวังให้ปฏิบัติหน้าที่และตัดสินใจโดยปราศจาก อคติ ท่านถูกคาดหวังไม่ให้แสวงหารางวัลหรือผลประโยชน์รูปแบบใดๆ นอกเหนือจากเงินเดือนและ ผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้

แม้ว่านโยบายของหน่วยงานหลายแห่งจะอนุญาตให้รับของขวัญได้ ซึ่งถือว่าเป็นของที่ระลึกในโอกาสที่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามควรมิชอบเขตในการรับเสมอ การฝ่าฝืนขอบเขตด้วยการรับของขวัญหรือ ผลประโยชน์ที่ไม่เหมาะสมจะนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการทุจริต และทำลายชื่อเสียงของท่าน รวมทั้งองค์กรของ ท่านเอง

สถานการณ์ตัวอย่าง

“หน่วยงานภาครัฐหนึ่ง ส่งนักทรัพยากรบุคคลที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง (HR procurement) ให้เข้า ร่วมสัมมนาด้านทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับรางวัลมูลค่า ๗,๐๐๐ บาท จากการเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนา ที่มีบุคคลิกเป็น personnel planner ซึ่งบริจาคโดยโรงงานผลิตสินค้าที่เป็นคู่ค้ากับหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ได้เก็บ ของรางวัลนั้นไว้

โดยไม่ได้รายงานหน่วยงานเนื่องจากคิดว่าเป็นรางวัลที่ตนชนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมการ สัมมนา ผู้บังคับบัญชา
ตระหนักถึงความหมายที่อาจแอบแฝงมาจากการให้ และตัดสินใจว่าจะต้องมีการ รายงานของรางวัลนั้นและ
ลงทะเบียนเป็นของหน่วยงาน โดยให้เหตุผลว่าการปรากฏตัวของเขาในการเข้าร่วม สัมมนาเป็นเพราะได้รับการ
สนับสนุนจากหน่วยงาน ดังนั้นเป็นความชอบธรรมของหน่วยงานที่จะตัดสินใจว่า จะจัดการอย่างไรกับรางวัลชิ้นนี้
เนื่องจากราคาของรางวัลและบทบาทในหน้าที่มีความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ ในที่สุดเจ้าหน้าที่จึง ถูกขอร้องให้สละ
รางวัลแก่หน่วยงานเพื่อประโยชน์ตามความเหมาะสม”

บทที่ ๓

กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐, ๑๐๓ และ ๑๐๓/๑ กำหนดเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมไว้ เพื่อลดระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีจิตสำนึกแยกแยะประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ ส่วนรวมออกจากกันได้ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนให้ถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๒.ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๕๓ ได้กำหนดว่าโดยอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ กำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดย ธรรมจรรยา กล่าวคือ การรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

๓. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๓.๑ ส่วนคำปรารภ ได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ๙ ข้อดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริตและรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำให้สิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๘) กายีตมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

๓.๒ หมวด ๒ ข้อ ๕ ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไป เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ ทั้งนี้ ในกรณี มีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและ คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาเมื่อคณะกรรมการ จริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใด แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กร มหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็น หลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับ ประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทาง ราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๓.๓ หมวด ๒ ข้อ ๖ ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่ง หน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับของขวัญแทนตน หรือ ญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังด ารงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณี หรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่งหรือกระทำการที่เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการนำนิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเอง หรือบุคคลอื่น จะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวล จริยธรรมนี้

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กร มหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็น หลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวม กับ ประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทาง ราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๓.๓ หมวด ๒ ข้อ ๖ ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่ง หน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับของขวัญแทนตน หรือ ญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังด ารงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้อง หรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณี หรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่งหรือกระทำการที่เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการนำนิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเอง หรือบุคคลอื่น จะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวล จริยธรรมนี้

๔. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๙ ๖. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔

บทที่ ๔

ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ได้แก่

๑. การหาประโยชน์ให้ตัวเอง
๒. การหาประโยชน์จากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่
๓. การใช้อิทธิพลเรียกผลประโยชน์ตอบแทน
๔. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการหาประโยชน์ใส่ตน
๕. การใช้ข้อมูลหรือความลับของทางราชการ เพื่อแสวงหาประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง
๖. การรับงานนอก จนส่งผลเสียต่องานในหน้าที่
๗. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่ง และเอื้อประโยชน์ส่วนตัว
๘. การให้ของขวัญ ของกำนัล เพื่อหวังผลตอบแทน
๙. การรับค่าตอบแทนจากการลัดคิวบริการ
๑๐. การจัดซื้อวัสดุจากบริษัทของตนและเครือญาติ เป็นต้น

กรณีตัวอย่างที่พบความผิด

กรณี จำคุก 2 ปี 6 เดือน “นาย กอ”ฐานใช้รถหลวงงานแต่งลูกสาว

ศาลอาญาพิพากษาจำคุก 2 ปี 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท กรณีนายกอนำรถหลวงอุปกรณไปใช้งาน แต่งงาน ลูกสาวสุดหรูทั้งที่บ้าน ที่โรงแรม โดยศาลยังปรานี ลดเหลือจำคุก 2 ปีครึ่ง ปรับหนึ่งหมื่นบาท โดย โทษจำคุกให้รอลงอาญา 2 ปี

ศาลอาญารัชดาอ่านคำพิพากษาในคดีที่อัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องนายกอ ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ ซื่อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และ 157

จากกรณีเมื่อ วันที่ 31 มกราคม 2554 ขณะจำเลยดำรงตำแหน่งคณบดี... ได้ใช้อำนาจหน้าที่โดย ทุจริตด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้ 100 ตัว พร้อมผ้าปกคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ 2 เครื่อง เครื่อง เล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเตนท์หลายผืน เพื่อนำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาวจำเลยที่บ้านพักส่วนตัว รวมทั้ง รถยนต์ รถตู้ส่วนกลางอีก 4 คัน เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงาน ฉลองมงคลสมรสที่โรงแรมซึ่ง ล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ

การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตัวอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ ต่อมา เดือนกันยายน 2556 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือป.ป.ช. ได้ชี้มูล ความผิดวินัยและ อาญาแก่จำเลย โจทก์จึงขอให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยตามความผิดด้วย ครั้งแรกโจทก์ให้ การปฏิเสธ แต่ต่อมากลางการ รับสารภาพไม่ต่อสู้คดี

ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานแล้ว เห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ตาม ฟ้อง จึง พิพากษาให้จำคุก 5 ปี และปรับ 20,000 บาท ค่าให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา คดีลดโทษให้กึ่ง หนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ 2 ปี 6 เดือน และปรับ 10,000 บาท

อย่างไรก็ดี จำเลยสำนึกผิดและชดใช้ค่าเสียหายคืนแก่รัฐทันทีที่ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ ต่อ สังคม และไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ศาลจึงเห็นควรให้รอลงอาญา

กรณี “ดูงานด้วย รับปริญญาด้วย”

นางตรุณี เป็นผู้รับผิดชอบงานจัดทำโครงการศึกษาดูงานพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการปฏิบัติงาน ด้าน สาธารณสุข เป็นเวลา 7 วัน โดยคณะเจ้าหน้าที่ที่ไปศึกษาดูงาน ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน สาธารณสุข จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่ง ได้เบิกจ่ายเงิน ราชการเป็นค่าพาหนะ ค่าเช่าที่พัก และอื่น ๆ รวมประมาณสองแสนบาทเศษ ในระหว่างการเดินทางไปราชการเพื่อ ศึกษาดูงานในครั้งนี้ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ที่ไปศึกษาดูงานนั้นล้วนเป็นผู้จบการศึกษา ระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัย ของรัฐแห่งหนึ่งซึ่งมาเปิดสอนที่ในตัวจังหวัด และทั้งหมดก็ได้ไปขอรับ ปริญญาที่มหาวิทยาลัยดังกล่าวจริง ตาม กำหนดการที่มหาวิทยาลัยได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ก่อนหน้าที่จะมีการ จัดทำโครงการศึกษาดูงานดังกล่าว ส่วนวันที่ ไม่ได้มีการข้อมและรับปริญญา ก็ปรากฏว่าคณะเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ได้ไปศึกษาดูงานจริง รวม 5 แห่ง โดยศึกษาดูงาน ในจังหวัด ก. (ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่) จำนวน 4 แห่ง คือที่ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง ที่มหาวิทยาลัยของรัฐ 1 แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ 2 แห่ง และไปที่จังหวัด ข. ซึ่งอยู่ติดกับจังหวัด ก. ได้ไปศึกษาดูงานที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 1 แห่ง ทั้งนี้ใน การไปศึกษา ดูงานแต่ละแห่งได้มีการมอบของที่ระลึกให้กับ หน่วยงานและที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ค. ปรากฏว่าได้มีการลงนามไว้ในสมุดเยี่ยมด้วย ต่อมาภายหลังได้มีการคืนเงินที่เบิกจ่ายให้กับทางราชการ ครบถ้วนแล้ว

พฤติการณ์ของนางตรุณีดังกล่าว เป็นการกระทำวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ราชการของ ตนหาประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่นตามมาตรา 83 (3) และมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษตัดเงินเดือนร้อยละ 4 เป็นเวลา 3 เดือน

กรณี “เก็บกลับบ้าน”

นางเก็บ ตำแหน่งโภชนากร 5 มีหน้าที่ดูแลอาหารผู้ป่วย กำหนดเมนูอาหาร สั่งซื้อตามเมนูรายวัน และถือ ฤกษ์แจสดอกอาหาร นางเก็บ ได้ขึ้นเวรปฏิบัติงานติดต่อกัน 4 วัน เพียงคนเดียว โดยในวันสุดท้าย คือ วันที่ 24 กรกฎาคม 2549 เวลาประมาณ 18.30 น. ยามของโรงพยาบาลได้พบเห็นนางสาวน้อย ลูกจ้าง ชั่วคราว ลูกน้องนาง เก็บ ขนกล่องกระดาษภายในบรรจุโครงไก่ ออกไก่ และขนกระเป๋าสีดำ ภายในบรรจุไข่ ไก่ จำนวน 30 ฟอง และ นมสด UHT จำนวน 12 กล่อง น ออกมาจากโรงครัว ยามจึงได้ขอตรวจค้นและพบ สิ่งของดังกล่าวและถ่ายรูปเก็บไว้ เป็นหลักฐาน นางเก็บอ้างว่าของทั้งหมดเป็นของส่วนตัวที่ซื้อจากร้านค้า ยามจึงยอมให้นำนางเก็บนำของทั้งหมด ออกไป หลังจากนั้นนางเก็บได้ติดต่อร้านค้าที่ประมูลอาหารได้ใน โรงพยาบาล ขอให้ร้านออกใบเสร็จรับเงินให้โดยระบุ รายการ 3 รายการ คือโครงไก่ 10 กิโลกรัม ไข่ไก่ 30 ฟอง นมพร่องมันเนย 1 โหล เจ้าของร้านค้าได้ออก ใบเสร็จรับเงินลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 น ไปให้ใน ตอนเช้า ต่อมาในตอนเย็นนางเก็บได้โทรศัพท์ติดต่อเจ้าของ ร้านค้า ขอให้ออกใบเสร็จย้อนหลังเป็นวันที่ 24 กรกฎาคม 2549 แต่เจ้าของร้านค้า ได้ปฏิเสธ นางเก็บอ้างว่า “ใน ตอนเช้าเวลาประมาณ 08.30 น ตนได้ขับ

รถยนต์ของตนไปจอดที่ตลาด ได้ซื้อโครงไก่ 10 กิโลกรัม จากร้านค้า 3 ร้าน โดยนำโครงไก่ 3 กิโลกรัม 2 ถุง และ 4 กิโลกรัม 1 ถุง และซื้อไข่ไก่ 30 ฟอง นม UHT โฟโมสต์ 1 โหล ได้นำมาใส่รถยนต์ของตน และขับ รถยนต์ กลับมาที่โรงพยาบาลเวลาประมาณ 09.30 น. จากนั้นได้นำโครงไก่เก็บไว้ในตู้เย็นของฝ่ายโภชนากร ส่วนนมและไข่ ไก่นำเก็บไว้ในห้องทำงานโดยขนของขึ้นไป 2 เทียบ ในตอนเย็นเวลาประมาณ 18.00 น ได้นำ โครงไก่ทั้ง 3 ถุงออก จากตู้เย็น นำมาวางซ้อนกันลงในถุงดำ และนำ ถุงดำใส่ลงในลังกระดาษน้ำส้ม อสร. ซึ่งเป็น ลังเปล่า และใส่รถเข็น ส่วนไข่ไก่และนมอยู่ในกระเป๋าสีดำอยู่แล้ว” จากการสอบสวนเห็นว่าการน าโครง ไก่ 10 กิโลกรัม ไปเก็บไว้ใน ตู้เย็นของฝ่ายโภชนากร ก็เป็นการสมควรเนื่องจากเกรงว่าโครงไก่มีกลิ่นเหม็นกว่า จะนำกลับบ้าน สำหรับไข่ไก่และ นม UHT โฟโมสต์ เหตุใดจะต้องนำไปไว้ในห้องทำงาน สามารถเก็บไว้ใน รถยนต์ได้ซึ่งรถยนต์จอดในโรงรถ ไม่ถูกแดด อันจะเหตุให้ไข่ไก่และนมเสียง่าย ซึ่งเป็นเหตุไม่เพียงพอ และนาง เก็บ ได้นำใบเสร็จรับเงินลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549 ของร้านค้าดังกล่าวมาอ้างว่าตนได้ซื้อโครงไก่ ไข่ไก่และ นมจากร้านค้า หากนางเก็บซื้อของจากตลาด เหตุใดต้องไปขอ ใบเสร็จรับเงินจากร้านค้า ซึ่งไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง นอกจากนี้ นางเก็บได้ถือฤกษ์แจสดอก อาหารเพียงผู้เดียว และไม่มี การตรวจสอบอาหารแห้ง ประจำวัน อีกทั้งได้อยู่เวรวันหยุดราชการต่อเนื่องกัน 4 วัน แต่เพียงผู้เดียว ในการ ปฏิบัติงานมีช่องทางในการ นำอาหารสดและอาหารแห้งออกนอกโรงพยาบาลได้และนางเก็บจะนำกระเป๋าสีดำใบใหญ่ ถูมาทำงานทุกวัน มีโอกาสที่จะนำ สิ่งของต่างๆ ของโรงพยาบาลนำกลับไปได้ และยามรายงานฯพบเห็นนางเก็บมัก ขนกล่อง กระดาษใส่ของพร้อมกระเป๋าสีดำ ใส่ของออกจากโรงครัวในตอนเย็นหลังเลิกงานประมาณ 18.00 น บ่อยครั้ง และในวันที่ 24 กรกฎาคม 2549 ซึ่งเป็นวันเกิดเหตุ ได้มีรายการซื้อโครงไก่ ออกไก่ และไข่ไก่ เช่นเดียวกัน แต่ สำหรับ

นม UHT โฟมอสต์ได้มีการซื้อไว้ก่อนแล้ว ซึ่งเป็นยี่ห้อและขนาดเหมือนกัน ส่วนนางสาวหน้อยนั้น นาง เก็บมักจะเรียกมาช่วยขนของ รวมทั้งในวันเกิดเหตุนางเก็บก็ได้ให้ช่วยเข็นรถเข็น ซึ่งมีลังกระดาษบรรจุโครงไก่ ออกไก่ รวมทั้งช่วยถือกระเป๋าสีดำ ภายในบรรจุไข่ไก่ดังกล่าว จากการสอบสวนจึงน่าจะเชื่อว่าโครงไก่ ออกไก่ ไข่ไก่ จำนวน 30 ฟอง และนมสด UHT จำนวน 12 กล่อง ที่นางเก็บ นำไปเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2549 นั้น เป็นของโรงพยาบาลที่จัดซื้อไว้เพื่อประกอบอาหารสำหรับผู้ป่วยของโรงพยาบาล พฤติกรรมของนางเก็บดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการ ของตนหาผลประโยชน์ให้แก่ตน ตามมาตรา 82 วรรคสอง และฐานประพฤติกู้ ตามมาตรา 98 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ลงโทษลดขั้นเงินเดือน จำนวน 1 ขั้น

กรณี “ฝากพิเศษ”

นายสมหวัง ตำแหน่งนายแพทย์ชำนาญการ มีหน้าที่ตรวจรักษาผู้ป่วยผ่าตัดและหัตถการทางสูติรีเวช ทั้งหมด นายสมหวังได้ทำการรับฝากครรภ์พิเศษในโรงพยาบาลของทางราชการ หลังจากที่ทำคลอดเสร็จแล้ว ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยจะนำเงินใส่ซองมาให้กับนายสมหวัง เป็นค่าฝากพิเศษและทำคลอด รายละ 3,000 บาท ต่อมาได้มีผู้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวขึ้น จากการสอบสวนนายสมหวังให้การรับว่าตนได้กระทำการดังกล่าวจริง และได้รับเงินค่าฝากครรภ์พิเศษดังกล่าว และมีบางรายเมื่อทำคลอดเสร็จแล้วก็เจียบเฉยไม่ยอมจ่ายเงินให้

พฤติการณ์ของนายสมหวังดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยไม่มีร้ายแรง ฐานอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ราชการของตนหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองตามมาตรา 83(3) ประกอบมาตรา 84 แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 สมควรลงโทษภาคทัณฑ์แต่เนื่องจากนายสมหวังไม่เคยกระทำ ผิดวินัย มาก่อน และปฏิบัติหน้าที่มา ด้วยดีโดยตลอด จึงงดโทษให้ และให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรแทน

กรณี “ของหมอดีกว่า”

นางสาวอิมเอม ตำแหน่งเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขปฏิบัติงาน มีหน้าที่รักษาพยาบาลทางด้านทัน ตกรรม ได้นำชุดไหมขัดฟัน น้ำยาบ้วนปาก และยาสีฟันแอมเวย์ของตนเอง มาจำหน่ายให้กับผู้มารับบริการทัน ตกรรม ที่บนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในราคาชุดละ 500 บาท โดยอ้างว่า เป็นเวชภัณฑ์ที่ไม่มี จำหน่ายในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล และไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้ และต่อมาก็ได้มีการร้องเรียนเรื่อง ดังกล่าวขึ้น

พฤติการณ์ของนางสาวอิมเอมดังกล่าว เป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ฐานอาศัยตำแหน่ง หน้าที่ ราชการของตนหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง ตามมาตรา 83 (3) ประกอบมาตรา 84 แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน 5% เป็นเวลา 1 เดือน (หมายเหตุเรื่องการนำยาหรือ เวชภัณฑ์ส่วนตัวมาให้บริการบนหน่วยบริการหรือบ้านพักของทางราชการ แล้ว เก็บเงินเป็นประโยชน์ส่วนตัวนั้น อ.ก.พ. กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดมาตรฐานการลงโทษให้ลงโทษตัด เงินเดือน เป็นอย่างต่ำ)

กรณี “คนหลวง กับริถยนต์หลวง”

นายสรราชย์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ได้เบียดเบียนทรัพย์สินของทางราชการ นำไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว โดยนำบิลน้ำมันของโรงพยาบาลไปเขียนเติมน้ำมันใส่รถยนต์ส่วนตัวยี่ห้อวอลโว่ และรถจักรยานยนต์เชอโรกี แล้วเบิกจ่ายเงินค่าน้ำมันจากเงินบำรุงของโรงพยาบาลเป็นระยะเวลา 3 ปี รวมจำนวน 232 ครั้ง เป็นเงินรวม 290,000 บาท ทั้งที่นายสรราชย์ก็นำรถยนต์ราชการไปใช้ทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการอีกด้วย

พฤติกรรมของนายสรราชย์ดังกล่าวเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ลงโทษไล่ออกจากราชการ

กรณี “อบลม”

นายทองดี ข้าราชการ ได้ยืมเงินราชการและลงชื่อในโครงการอบรมโดยเป็นผู้เสนอโครงการอบรม ทางด้านสุขภาพ รวมจำนวน 2 วัน นายทองดีได้จัดทำเอกสารหลักฐานขออนุมัติเบิกจ่ายตามโครงการอบรมส่ง ให้กับฝ่ายการเงินเพื่อหักล้างเงินยืมสำหรับเป็นค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นเงินจำนวน 10,๖00 บาท โดย ลายมือชื่อของผู้เข้ารับการอบรมในเอกสารประกอบการหักล้างเงินยืมนั้น มิใช่เป็นลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้เข้า รับการอบรมแต่เป็นลายมือชื่อปลอม และมีได้มีการจัดอบรมตามโครงการดังกล่าวแต่อย่างใด

พฤติการณ์ของนายทองดีดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ลงโทษไล่ออกจากราชการ

กรณี “อบจนถูกออก”

นายทองเต็ม ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ มีหน้าที่รับผิดชอบโครงการอบรมนักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันโรค นายทองเต็มได้จัดทำใบสำคัญรับเงินแล้ว ให้ผู้รับจ้างลงชื่อรับเงินเป็นค่าจ้างทำอาหาร ให้กับผู้เข้าอบรม เป็นเงินรวม 30,000 บาท โดยเป็นค่าอาหารรายหัว ๆ ละ 150 บาท แต่ความจริงจ่าย ค่าจ้างให้เพียงหัวละ 50 บาท นอกจากนี้ ยังได้จัดทำใบสำคัญรับเงินค่าสมนาคุณวิทยากรรวมเป็นเงิน 14,000 บาท ให้วิทยากรที่มาบรรยายลงชื่อเป็นผู้รับเงิน แต่ความจริงไม่ได้มีการจ่ายเงินให้กับวิทยากรแต่ อย่างใด ทั้งนี้ ใบสำคัญรับเงินทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว นายทองเต็มได้ลงนามเป็นผู้จ่ายเงิน แล้วนำไปขออนุมัติเบิก จ่ายเงินกับทางราชการ

พฤติกรรมของนายทองเต็มดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต ตามมาตรา 85 (1) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ลงโทษไล่ออกจากราชการ

บทที่ ๕

แนวปฏิบัติ ๑๐ ข้อตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวก และให้บริการประชาชนตาม หลักธรรมาภิบาล มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึก ลึกซึ้งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความ ไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และ ดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่าง แห่งจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้สรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑. ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรม และยึดถือกระทำความในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

๑.๑ ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลื่องประมวลจริยธรรมนี้ใน กรณีที่ คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่าการกระทำใดขัดต่อประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นมิได้

๑.๒ เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องรายงานพร้อมพยานหลักฐาน(หาก มี) ต่อ หัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน

๑.๓ รายงานการดำรงตำแหน่งในนิติบุคคลและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและ หรือ คณะกรรมการจริยธรรม กรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้นๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรือ อาจทำให้การปฏิบัติ หน้าที่เสียหาย

๑.๔ กรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำหรือเสนอเรื่องที่ฝ่าฝืนจริยธรรม ข้าราชการมี หน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านไว้ในรายงานการ ประชุมหรือในเรื่องนั้น

๒. ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดี และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ รวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

๒.๑ อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง

๒.๒ ละเว้นการกระทำที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือของข้าราชการอื่น

๒.๓ ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจ ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของ แต่ ละกรณี

๒.๔ เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไข และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการ ทราบ

๒.๕ ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชน โดยให้ ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

๒.๖ ไม่สั่งราชการด้วยวาจา กรณีที่สั่งราชการด้วยวาจาให้ผู้ได้บังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

๓. ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

๓.๑ ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะป็นญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคล นั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะชอบหรือชัง

๓.๒ ไม่ใช่เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไป เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

๓.๓ ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบ แคลง หรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่ ในกรณีที่มี ความเคลือบแคลงหรือสงสัยให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการ จริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

๓.๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและ ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๔. ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำ การอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์ส่วนรวม

๔.๑ ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับของขวัญ เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตาม ประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

๔.๒ ไม่ใช่ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

๔.๓ ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้

๕. ข้าราชการต้องเคารพ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา

๕.๑ ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมี ข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบ ต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและ คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจ หน้าที่แล้ว

๕.๒ ในกรณีที่เห็นว่าผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ และข้อบังคับ ต้องพักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

๕.๓ ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

๕.๔ ไม่เลียงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

๕.๕ ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอัน เป็นการเลียงกฎหมาย

๕.๓ ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการ พิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

๕.๔ ไม่เลียงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

๕.๕ ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอัน เป็นการเลียงกฎหมาย

๕.๖ เมื่อทราบว่ามีกรณีการละเมิดกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่ จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

๕.๗ เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรม ต้องดำเนินการ ทบทวนกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

๖. ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมี อัยยาศัยที่ดี และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

๖.๑ ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตาม กฎหมาย

๖.๒ ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล

๖.๓ ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัยยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือก ปฏิบัติต่อ บุคคลผู้มาติดต่อ

๖.๔ ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อัน กระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง

๖.๕ ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ เห็นแก่หน้าผู้ใด

๖.๖ ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

๗. ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด และ รวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้า และใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

๗.๑ ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

๗.๒ ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ บุคคลอื่น ทั้งนี้ต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

๘. ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด

๘.๑ ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดผลดีที่สุุดจนเต็มกำลังความสามารถ

๘.๒ ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ด้วยความประหยัดคุ้มค่า

๘.๓ ใช้ความรู้ความสามารถ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

๙. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙.๑ ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙.๒ จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาท ไม่ว่าจะทางกาย หรือวาจา

๑๐. ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของ ราชการโดยรวม

๑๐.๑ ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี กรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวล จริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะ กรรมการจริยธรรมพิจารณา วินิจฉัย

๑๐.๒ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาส่วนราชการทุกระดับชั้น ต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม และควบคุมให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

๑๐.๓ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ ต้องสนับสนุน ส่งเสริม และยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

๑๐.๔ ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ หรือราชการ โดยรวม

๘.๓ ใช้ความรู้ความสามารถ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

๙. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙.๑ ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๘.๓ ใช้ความรู้ความสามารถ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

๙. ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙.๑ ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙.๒ จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาท ไม่ว่าทางกาย หรือวาจา

๑๐. ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการด ารงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของ ราชการโดยรวม

๑๐.๑ ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี กรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวล จริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะ กรรมการจริยธรรมพิจารณา วินิจฉัย

๑๐.๒ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาส่วนราชการทุกระดับชั้น ต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับ บัญชาด้วยความเที่ยงธรรม และควบคุมให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

๑๐.๓ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ ต้องสนับสนุน ส่งเสริม และยกย่องผู้อยู่ใต้ บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

๑๐.๔ ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ หรือราชการ โดยรวม

บทที่ ๖

ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยจรรยาข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ.๒๕๖๐

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่หลัก ในการให้บริการด้าน การแพทย์และ สาธารณสุขแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี และสามารถเข้าถึงบริการ สาธารณสุขทุกด้านสอดคล้องกับ สภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรม ครอบคลุมและมีมาตรฐาน ดังนั้น การที่ จะ ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพจึง ขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการซึ่งต้องมีจิตสำนึกในหน้าที่ กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม เสียสละ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์ “สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดทิศทางกำกับดูแล สนับสนุนและจัดบริการสุขภาพอย่าง มีส่วนร่วม เพื่อประชาชนสุขภาพดี” สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำจรรยาข้าราชการ ตามกรอบ มาตรฐานวิชาชีพ โดยการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งในราชการบริหาร ส่วนกลางและราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ มี ความประพฤติดี สำนึกในหน้าที่ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม และถือเอาประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง เป็น ข้าราชการที่ดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สร้างความเลื่อมใสศรัทธา ความเชื่อถือและยกย่องจาก ประชาชน อาศัยอำนาจตาม ความในมาตรา 78 และมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วย จรรยาข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ. 2560 ประกาศไว้ เมื่อ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

๑.๑ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือผู้อื่น

๑.๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดถือผลประโยชน์ของทางราชการมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๑.๓ มีความรับผิดชอบต่อผลงานที่ได้กระทำไปแล้ว

๑.๔ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ จนงานสำเร็จ ถูกต้องตาม

มาตรฐานของงาน

๑.๕ ปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งอยู่ในความไม่ประมาท

๑.๖ รักษาและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

๑.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของหน่วยงานราชการ

ข้อ ๒ ยืนหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือความถูกต้องตามหลักวิชาการ กฎหมาย และกรอบนโยบาย

๒.๒ ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน

๒.๓ มีความกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

๒.๔ ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล และไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง ในการปฏิบัติงานตลอดจน การดำรงชีวิตส่วนตัว เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กรทุกรูปแบบ

๒.๕ มีสัจจะและไม่สัญญาใดๆ กับบุคคลอื่นโดยมุ่งผลประโยชน์หรือความก้าวหน้าของตนเอง

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

๓.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรและมีจิตบริการต่อผู้มารับบริการด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็วและถูกต้องโดยไม่คำนึงถึงฐานะ เชื้อชาติศาสนา สังคม หรือลัทธิทางการเมือง

๓.๒ ไม่กระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือ อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๓.๓ ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔.๑ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของแต่ละขั้นตอน

๔.๒ ให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการทำงานของ ภาครัฐ โดย เปิดเผยหลักเกณฑ์ ข้อมูล ขั้นตอน ระยะเวลา และวิธีการปฏิบัติงาน ที่ได้กำหนดไว้ตามกรอบของกฎหมาย ตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

๔.๓ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ตนเองหรือผู้อื่น หรืออันจะเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติ

๔.๔ เก็บหลักฐานการปฏิบัติงานไว้พร้อมสำหรับการตรวจสอบ

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๕.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง รวดเร็ว ทันเวลา และมีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยวิธีการ กระบวนการที่ถูกต้องและเป็นธรรม

๕.๒ พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความชำนาญในการปฏิบัติงาน โดยใส่ใจและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของตนเอง ใส่ใจความก้าวหน้า ทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

๕.๓ ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการ บริการ

ข้อ ๒ ยืนหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

๒.๑ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือความถูกต้องตามหลักวิชาการ กฎหมาย และกรอบนโยบาย

๒.๒ ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน

๒.๓ มีความกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

๒.๔ ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล และไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้อง ในการปฏิบัติงานตลอดจน การดำรงชีวิตส่วนตน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในองค์กรทุกรูปแบบ

๒.๕ มีสัจจะและไม่สัญญาใดๆ กับบุคคลอื่นโดยมุ่งผลประโยชน์หรือความก้าวหน้าของตนเอง

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

๓.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรและมีจิตบริการต่อผู้มารับบริการด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม รวดเร็วและถูกต้องโดยไม่คำนึงถึงฐานะ เชื้อชาติศาสนา สังคม หรือลัทธิทางการเมือง

๓.๒ ไม่กระทำการใดอันเป็นการช่วยเหลือ อุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

๓.๓ ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔.๑ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของแต่ละขั้นตอน

๔.๒ ให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการทำงานของ ภาครัฐ โดย เปิดเผยหลักเกณฑ์ ข้อมูล ขั้นตอน ระยะเวลา และวิธีการปฏิบัติงาน ที่ได้กำหนดไว้ตามกรอบของกฎหมาย ตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

๔.๓ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ ให้ตนเองหรือผู้อื่น หรืออันจะเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติ

๔.๔ เก็บหลักฐานการปฏิบัติงานไว้พร้อมสำหรับการตรวจสอบ

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

๕.๑ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ รับผิดชอบ รวดเร็ว ทันเวลา และมีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยวิธีการ กระบวนการที่ถูกต้องและเป็นธรรม

๕.๒ พัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความชำนาญในการปฏิบัติงาน โดยใส่ใจและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพการทำงานของตนเอง ใส่ใจความก้าวหน้า ทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

๕.๓ ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรมที่เป็นอุปสรรคต่อการ บริการประชาชน

๕.๔ ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ภารกิจบรรลุผลและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

๕.๕ ให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการปฏิบัติราชการ

ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๑ ยึดถือและปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งามของสังคมนำคำสอน ทางศาสนาเป็น แนวทาง ในการดำรงชีวิตด้วยความเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสมกับฐานะของตนและสังคม โดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น

๖.๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต อุดม และมีความเพียร ใช้ความรู้ สติปัญญา คุณธรรมเป็นภูมิคุ้มกันในการ ดำเนินชีวิต

๖.๓ การดำเนินการใดๆ ต้องมีเหตุผล และใช้ความรู้ตามหลักวิชาการมาพิจารณาให้เชื่อมโยงอย่าง รอบคอบ และระมัดระวัง โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๗. ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๗.๑ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๗.๒ ซื่อสัตย์ เสียสละ อุดม

๗.๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๗.๔ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๗.๕ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย

๗.๖ มีศีลธรรม รักษาความสัตย์

๗.๗ เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย

๗.๘ มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๗.๙ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ

๗.๑๐ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

๗.๑๑ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๑๒ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

กลไกการขับเคลื่อนจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๑ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข

ข้อ ๒ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญในการส่งเสริมจรรยาข้าราชการโดยกำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติในการ ส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสำนึกและปฏิบัติตามจรรยาของข้าราชการ

๕.๕ ให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียร่วมในการปฏิบัติราชการ

ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๑ ยึดถือและปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งงามของสังคมนำคำสอน ทางศาสนาเป็น แนวทาง ในการดำรงชีวิตด้วยความเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสมกับฐานะของตนและสังคม โดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น

๖.๒ มีความซื่อสัตย์สุจริต อดทน และมีความเพียร ใช้ความรู้ สติปัญญา คุณธรรมเป็นภูมิคุ้มกันในการ ดำเนินชีวิต

๖.๓ การดำเนินการใดๆ ต้องมีเหตุผล และใช้ความรู้ตามหลักวิชาการมาพิจารณาให้เชื่อมโยงอย่าง รอบคอบ และระมัดระวัง โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๗. ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๗.๑ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๗.๒ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน

๗.๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

๗.๔ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๗.๕ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย

๗.๖ มีศีลธรรม รักษาความสัตย์

๗.๗ เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย

๗.๘ มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

๗.๙ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ

๗.๑๐ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ

๗.๑๑ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗.๑๒ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

กลไกการขับเคลื่อนจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๑ ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข

ข้อ ๒ ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญในการส่งเสริมจรรยาข้าราชการโดยกำหนดนโยบายและจัดทำแผนปฏิบัติในการ ส่งเสริมให้ข้าราชการมีจิตสำนึกและปฏิบัติตามจรรยาของข้าราชการ

ข้อ ๓ ประชาสัมพันธ์ให้ข้าราชการทุกคนได้ทราบจรรยาที่ควรปฏิบัติและยืนยันว่าจะยึดมั่นปฏิบัติ จรรยาข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๔ ให้นำหน่วยงานจัดอบรมส่งเสริมความรู้ เกี่ยวกับจรรยาข้าราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือ บูรณาการเข้า

กับการอบรมในโครงการต่าง ๆ เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกฝังและกระตุ้น จิตสำนึกในการเป็นข้าราชการที่ดี
ข้อ ๕ คัดเลือกหน่วยงานและบุคลากรที่มีพฤติกรรมที่ดีเด่นทางด้านจรรยา เพื่อประกาศยกย่องเป็น แบบอย่างที่ดี
ข้อ ๖ ให้หน่วยงานกำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับใช้จรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น การ
ให้รางวัล การให้โอกาสปรับปรุงและพัฒนาตน และการลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนจรรยา ข้าราชการที่เป็นการกระทำผิด
วินัย

ทั้งนี้ ให้ข้าราชการปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.
๒๕๖๐ อย่างครบถ้วน การไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการอันมิใช่ความผิดวินัย ให้ ผู้บังคับบัญชาตักเตือนหรือนำไป
ประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนา หากเป็นความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชา
ดำเนินการทางวินัย

อนึ่ง ให้พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุขทั้งในราชการบริหารส่วนกลางและราชการ บริหารส่วนภูมิภาค ถือปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยา
ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยอนุโลม

บทที่ ๗

MOPH code of Conduct

ค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข : MOPH

กระทรวงสาธารณสุขจะสามารถก้าวไปสู่เป้าหมาย ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุขระบบ สุขภาพ ยั่งยืนได้นั้น บุคลากรต้องมีค่านิยมเดียวกันเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนภารกิจสำคัญต่าง ๆ ให้บรรลุ วัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย

M: Mastery เป็นนายตัวเอง หมั่นฝึกฝนตนเองให้ทำในสิ่งที่ดี มีศักยภาพ ยึดมั่นในความถูกต้อง มีวินัย ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ บนพื้นฐานของการ มีสำนึก รับผิดชอบ คุณธรรม และจริยธรรม

O: Originality เร่งสร้างสิ่งใหม่ สร้างสรรค์นวัตกรรม/คิดค้นสิ่งใหม่ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อระบบ สุขภาพ

P: People centred ใส่ใจประชาชน ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะ เกิดกับประชาชน โดยใช้หลัก “เข้าใจ เข้าถึง ไปถึง”

H: Humility ถ่อมตนอ่อนน้อม สัมมาคารวะ มีน้ำใจ ให้อภัย รับฟังความเห็น ยึดประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าส่วนตน กระทรวงสาธารณสุข เป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพ ที่รวมพลังสังคม เพื่อประชาชนสุขภาพดี

พันธกิจ : พัฒนาและอภิบาลระบบสุขภาพ อย่างมีส่วนร่วม และยั่งยืน

ขอบเขต

หลักปฏิบัติของแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุขนี้ ให้ใช้กับบุคลากรของ กระทรวง สาธารณสุขทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้าราชการ
2. ลูกจ้างประจำ
3. พนักงานกระทรวงสาธารณสุข
4. พนักงานราชการ
5. ลูกจ้างชั่วคราว
6. ลูกจ้างโครงการ

ความสำคัญของจรรยาบรรณ

1. เป็นแนวทางให้บุคลากรยึดถือและปฏิบัติตามอย่างถูกต้องเหมาะสม แสดงถึงการมีคุณธรรมและ จริยธรรมของบุคลากร
2. เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับ ศรัทธา และความเชื่อมั่นจากผู้ที่ได้พบเห็น
3. เพื่อผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งสถาบัน ความมีมาตรฐาน มีคุณภาพและเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ความหมายของจรรยาบรรณ

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมตามแนวทางของจริยธรรมคุณธรรมหรือ อุดมการณ์ ซึ่งเป็นหลักสากลที่วิญญูชนทั่วไปเห็นว่าดีงาม กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ให้ความสำคัญของการ ส่งเสริมให้บุคลากร ปฏิบัติตนตามหลักจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดีสอดคล้องกับค่านิยมกระทรวง สาธารณสุข เพื่อให้บุคลากร กระทรวงสาธารณสุขมีภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่ศรัทธาของประชาชนอันเป็นส่วน สำคัญในการมุ่งสู่เป้าหมายของ กระทรวงสาธารณสุข “ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพ ยั่งยืน”

การจัดทำแนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ เป็นไปตามความมุ่งหมายของ กระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้แนวทางนี้เป็นเครื่องมือหนึ่ง ในการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี ปฏิบัติตนตาม จรรยาบรรณ กระทรวงสาธารณสุข ด้วยกระบวนการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และประชุมหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค เพื่อพิจารณาเลือกประเด็นที่พบบ่อยในบริบทปัจจุบัน อันมักเกิดจากความ ประพฤติหรือการปฏิบัติตนที่ ยังไม่เหมาะสมของบุคลากร รวม 9 ประเด็น จากนั้น ใช้หลักของการสร้าง Code of Conduct โดยการนำประเด็น เหล่านั้นมาย้ำความสำคัญและอธิบายเพิ่มเติมด้วยสำนวนภาษาเข้าใจง่าย นำไปปฏิบัติได้ทันที ส่งผลเชิงบวกให้การ ปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อ ความต้องการของประชาชน

ทั้งนี้ กฎหมายระเบียบหลักการและจรรยาบรรณพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น พระบรมราชโองการของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตรา 279 ตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริต พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แผนแม่บทคุณธรรมแห่งชาติค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและ เวชภัณฑ์ที่มีค่าใช้จ่ายของกระทรวง สาธารณสุข พ.ศ.2557 จรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2560 หรือจรรยาบรรณของวิชาชีพ และหน่วยงาน ก็ยังคงเป็นหลักสำคัญที่บุคลากรกระทรวงสาธารณสุข ในทุกระดับ ยังคงต้องยึดถือและนำไปปฏิบัติทั้ง ในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ

แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Code of Conduct)

1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
2. ตรงต่อเวลาใช้เวลาให้คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ
3. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน
4. ร่วมเป็นหูเป็นตา ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
5. เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพ ให้กับประชาชน
6. เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจการเรียนรู้
7. เข้าถึงฟังได้ ใส่ใจบริการ
8. ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม
9. รับฟังความเห็นต่าง สร้างสัมพันธภาพพี่น้อง

ความเชื่อมโยงกับค่านิยมองค์กร

1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขตระหนักถึงความจำเป็นพื้นฐานที่ต้องมีความพอมี พอกินพอใช้ของบุคลากร โดย น้อมนำแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานมานานกว่า 30 ปี เป็นแนวทางการดำรงชีวิต เพื่อนำไปสู่ “ความสุข” ในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง อันจะส่งผลดีต่อการ ปฏิบัติงานในที่สุด

นิยาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1. ความพอประมาณ คือ ความพอดีไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและ ผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ
3. ภูมิคุ้มกัน คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต
4. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความ รอบคอบที่จะนำ ความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังใน การปฏิบัติ

แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Code of Conduct)

1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
2. ตรงต่อเวลาใช้เวลาให้คุ้มค่า/มีประสิทธิภาพ
3. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน
4. ร่วมเป็นหูเป็นตา ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
5. เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพ ให้กับประชาชน
6. เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจการเรียนรู้
7. เข้าถึงฟังได้ ใส่ใจบริการ
8. ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม
9. รับฟังความเห็นต่าง สร้างสัมพันธภาพพี่น้อง

ความเชื่อมโยงกับค่านิยมองค์กร

1. ดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขตระหนักถึงความจำเป็นพื้นฐานที่ต้องมีความพอมี พอกินพอใช้ของบุคลากร โดย น้อมนำแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่พระราชทานมานานกว่า 30 ปี เป็นแนวทางการด รางชีวิต เพื่อนำไปสู่ “ความสุข” ในการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง อันจะส่งผลดีต่อการ ปฏิบัติงานในที่สุด

นิยาม

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

1. ความพอประมาณ คือ ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและ ผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
2. ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำ นั้น ๆ อย่างรอบคอบ
3. ภูมิคุ้มกัน คือ การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต
4. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความ รอบคอบที่ จะน าความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังใน การปฏิบัติ
5. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย ความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริต และมี ความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แนวปฏิบัติ

1. ใช้จ่ายอย่างประหยัด พอดี มีเงินออม ไม่ก่อหนี้ เป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการเงิน ไม่ให้กระทบต่อการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน

2. ดำรงตนด้วยความพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเองหรือผู้อื่น

3. พัฒนาตนเองให้คิดแบบมีเหตุผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักบุคคล และรู้จักชุมชนมีความคิดแบบ รอบด้าน สามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาด้วยเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

ตัวอย่างที่ 1

แบ่งรายได้เป็นหมวดหมู่ เพื่อการใช้จ่ายปกติ เพื่อการออม เพื่อสถานการณ์ฉุกเฉิน รวมทั้ง จัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้สามารถคำนวณรายได้ ค่าใช้จ่าย เงินคงเหลือ เพื่อการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล หลีกเลี่ยงการเป็นหนี้สินที่ไม่จำเป็น

ตัวอย่างที่ 2

พึงรำลึกว่าความพอเพียงเป็นหลักที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานซึ่งบุคลากรทุกระดับควรยึดถือ

ตัวอย่างที่ 3

มีทักษะในการใช้เหตุผลในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน มีสติ และข่มใจตนเองไม่ให้ทำสิ่งผิด

ตัวอย่างที่ 4

ความพอเพียงไม่ใช่เพียงเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาแต่เป็นหลักที่สำคัญที่จะป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา หลายอย่างเกิดขึ้น อันจะเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของบุคลากร

2. ตรงต่อเวลาใช้เวลาให้คุ้มค่า/ประสิทธิภาพ

กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญกับเรื่องเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตรงต่อเวลาซึ่งเป็นหัวใจของกิจการทั้งปวง เป็นเครื่องแสดงควมมีวินัย เป็นนายตนเอง คนตรงต่อเวลามักเป็นคนเอาการเอางาน มีระเบียบ ไว้นื้อเชื่อใจได้

นิยาม

ตรงต่อเวลาหมายถึง ความตรงต่อเวลาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทุก ๆ เรื่อง นับตั้งแต่เรื่องกิจวัตรประจำวันของตนเอง รวมถึงความตรงต่อเวลาในการทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ ผู้อื่น เช่น การเข้าทำงาน และเลิกงานตรงเวลา การเข้าประชุมและเลิกงานตรงเวลา การเข้าประชุมและ เลิกประชุมตรงเวลา การไปถึงที่นัดหมายตรงเวลา เป็นต้น

แนวปฏิบัติ

1. ตรงต่อเวลาโดยเริ่มงานก่อนหรือตรงเวลา ทำงานเสร็จทันเวลาและใช้เวลาในการปฏิบัติงานให้เต็มประสิทธิภาพ ได้ผลงานมากเมื่อเปรียบเทียบกับเวลาที่ใช้ไป
2. ไม่ใช้เวลาราชการหรือเวลางานไปใช้เพื่อทำอย่างอื่นที่มีใช้เพื่อราชการ และไม่ใช้เวลาราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
3. ไม่ละทิ้ง ทอดทิ้งงานหรือทำให้เกิดความล่าช้า
4. พึงสำนึกว่าการเบียดบังเวลาราชการหรือการใช้เวลาราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวเป็นการทุจริต ชนิดหนึ่ง **ตัวอย่างที่ 1.**

กรณีมีการจัดประชุมประธานและผู้เข้าร่วมประชุม ดำเนินการประชุมทันที เมื่อถึงกำหนดเวลาประชุม เพื่อให้ไม่ให้ผู้เข้าร่วมประชุมที่มาตรงเวลาต้องนั่งรอผู้ไม่ตรงเวลา

ตัวอย่างที่ 2.

ไม่ใช้เวลาราชการไปในการปฏิบัติภารกิจส่วนตัว

ตัวอย่างที่ 3.

มาปฏิบัติก่อนหรือตรงเวลา และปฏิบัติงานเต็มเวลา โดยมีผลงานเสร็จทันเวลาที่กำหนด

ตัวอย่างที่ 4.

พัฒนาทักษะในการบริหารจัดการ ตนเองให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในเวลาที่จำกัด

3. ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิเสธผลประโยชน์ทับซ้อน

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขยึดถือพระราชปณิธานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก “ขอให้ถือประโยชน์ส่วนตน เป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ เป็นกิจที่หนึ่ง ลาก ทรัพย์ และ เกียรติยศ จะตกแก่ตัวท่านเอง ถ้าท่านทรงธรรมแห่งอาชีพไว้ให้บริสุทธิ์” ไว้เป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่อย่าง สม่ำเสมอ เนื่องจากการยึดถือประโยชน์ส่วนรวมจะทำให้องค์กรและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า

ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์แก่ส่วนรวม หมายถึง ประโยชน์ต่อสาธารณะหรือประโยชน์อันเกิด แก่การ จัดทำบริการสาธารณะ หรือการจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการ หรือการ กระทำที่มีลักษณะเป็นการส่งเสริม หรือสนับสนุนแก่ประชาชนเป็นส่วนรวม หรือประชาชนส่วนรวมจะ ได้รับ ประโยชน์จากการดำเนินการหรือ การกระทำนั้น (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี ปกครอง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2551)

ประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์หรือ การกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน บริษัท หรือผู้บริหารมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ใน ตำแหน่งที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม (สำนักงาน ก.พ.)

แนวปฏิบัติ

1. ต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่ โดยถือว่าหน้าที่ ที่มีต่อราชการและผลประโยชน์ของประชาชน ย่อม สำคัญก่อนเรื่องส่วนตัวเสมอ

2. ไม่รับผลประโยชน์ เงิน สิ่งตอบแทน การสนับสนุน ของขวัญหรือนันทนาการจากภาคเอกชน บุคคลหรือ หน่วยงานที่เป็นผู้ผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยมีข้อพิจรรย์ยกเว้นดังนี้

1) กรณีเป็นวิทยากร การบรรยาย การให้บริการทางวิชาการ หรือเป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากภาคเอกชน บุคคล หรือหน่วยงานดังกล่าวรับของขวัญ สิ่งตอบแทนหรือนันทนาการใดๆ ที่มีมูลค่าไม่เกินสามพัน บาทในโอกาสพิเศษหรือ วาระตามประเพณี

2) เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ที่ยัง ประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของสถานพยาบาลหรือหน่วยงานเท่านั้น

3. ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มี บุญคุณ ส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจาก บุคคลอื่น เพราะชอบหรือชัง

4. ไม่ใช่ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่โดยมิชอบ หรือยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่ง อำนาจหรือหน้าที่ตนโดยมิ ชอบ แสวงหาเงิน ทรัพย์สิน ประโยชน์ตอบแทนอื่นทั้งที่คำนวณเป็นเงินได้ และไม่อาจคำนวณเป็นเงินได้ ตำแหน่งหรือสิทธิ พิเศษอื่นใดเพื่อตนเองหรือผู้อื่น โดยการกระทำตามข้อนี้รวมถึงการกระทำซึ่งไม่ได้ใช้ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่โดยตรง แต่กระทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีตำแหน่ง อำนาจ หรือหน้าที่นั้นด้วย

5. ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตนหรือ ญาติ ของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ หน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้ธรรมจรรยาหรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

ตัวอย่างที่ 1

สั่งใช้ยาหรือการรักษาอย่างสมเหตุสมผล โดยปราศจากการคำนึงถึงประโยชน์สิ่งตอบแทน หรือการ สนับสนุน ใด ๆ ตัวอย่างที่ 2

ไม่เรียกรับหรือยอมรับทรัพย์สินของหรือการสนับสนุน จากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเกินกว่าที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่กำหนดไว้

ตัวอย่างที่ 3

ไม่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว มาประกอบการพิจารณาเพื่อให้คุณหรือโทษแก่ผู้อื่นโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้อง กับการ จัดซื้อจัดจ้าง การสั่งใช้ยา เวชภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ตัวอย่างที่ 4

พึงร าลึกว่า แม้ผลประโยชน์ ทับซ้อนบางอย่างจะยังไม่ถูกระบุในระเบียบหรือกฎหมายชัดเจน แต่ สามารถ ปฏิเสธและหลีกเลี่ยงได้ด้วยการยึดมั่นไว้ซึ่งการมีสามัญสำนึกแห่งคุณธรรมการรู้ผิดชอบชั่วี่ รวมถึง ความซื่อสัตย์ ของ ตนเองและประเทศชาติ

4.ร่วมเป็นหูเป็นตา ไม่อดทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขได้เน้นย้ำ และให้ความสำคัญต่อการต่อต้านการทุจริต คอร์ปชั่นรวมทั้งการ ป้องกัน ไม่ให้คนไม่ดี มีอำนาจ และก่อความเดือดร้อนวุ่นวายในหน่วยงาน

นิยาม

ทุจริต หมายถึง การประพฤติชั่ว ประพฤติไม่ดี ไม่ซื่อตรง คดโกง ฉ้อโกง โดยใช้อุบายหรือเล่ห์เหลี่ยม หลอกลวงเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ ซึ่งการประพฤติชั่วมี 3 รูปแบบ ได้แก่ กายทุจริต วจีทุจริต และมโนทุจริต

แนวปฏิบัติ

1. พึงสำนึกว่าการร่วมเป็นหูเป็นตาตรวจสอบการทุจริตหรือประพฤติมิชอบเป็นหน้าที่ ที่บุคลากร สาธารณสุขทุกระดับพึงกระทำ
2. พึงสำนึกว่าการทุจริตทุกรูปแบบ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้การทุจริตเป็นเรื่อง ใหญ่ เสมอ เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องช่วยกัน ป้องกันและดำเนินการตามระเบียบทุกช่องทางที่มีเพื่อ หยุดยั้งการ ทุจริต
3. พึงสำนึกว่าการปกปิดหรือเพิกเฉยต่อการทุจริต เป็นสิ่งที่ไม่ควรเกิดขึ้นและอาจส่งผลให้เกิดความ เสียหาย ต่อผลประโยชน์ของราชการและประชาชน

4. พึงส่งเสริมความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เช่น มีการหารือระหว่างการประชุม ไม่ว่าจะผ่านทาง การหรือไม่ รวมทั้ง การพึงยกย่องผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และปกป้องผลประโยชน์ของทางราชการอยู่เสมอ

ตัวอย่างที่ 1

ร่วมกันเฝ้าระวัง ตรวจสอบ การกระทำผิด ทุจริตทุกรูปแบบ

ตัวอย่างที่ 2

เมื่อ พบเห็น การประพฤติ ผิด ทุจริตในการปฏิบัติงาน ต้องไม่เพิกเฉยหรือ คิดว่าเป็นเรื่องปกติ ที่ทำมานาน จะต้องดำเนินการตามระเบียบหรือช่องทางที่มีอยู่ในทันที

5. เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพให้กับประชาชน

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรหลักด้านสุขภาพที่รวมพลังสังคมเพื่อประชาชนสุขภาพดี จึงให้ ความสำคัญอย่างยิ่งในเรื่องสุขภาพของบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรมีจิตสำนึกที่ดีในการดูแล สุขภาพเพื่อให้มีสุขภาพกายที่แข็งแรง สุขภาพจิตที่เข้มแข็ง สามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ และเป็น ตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน

นิยาม

เป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนในการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีของตนเอง ให้ตนเองมีสุขภาพกายแข็งแรง สุขภาพจิตที่เข้มแข็ง

แนวปฏิบัติ

1. นอกจากมีหน้าที่ที่ต้องดูแลสุขภาพให้กับประชาชนแล้วบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขย่อมถูก คาดหวังว่า จะเป็นตัวอย่างที่ดีด้านสุขภาพให้กับประชาชนด้วย
2. มีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม เช่น การออกกำลังกาย การบริโภคอาหารที่ดีต่อสุขภาพ การ หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพ เช่น การละและเลิกบุหรี่ สุรา สิ่งเสพติด การมีพฤติกรรมสุขภาพที่ สอดคล้องกับหลัก ศาสนาและประเพณีที่ดีงาม
3. เป็นตัวอย่างของการดูแลตนเองอย่างถูกต้องเมื่อยามเจ็บป่วย เช่น การใช้ยาปฏิชีวนะที่เหมาะสม การ ดูแลตนเองหรือการใช้แพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกอย่างถูกต้อง
4. หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้ มี พฤติกรรมสุขภาพที่ดี มีสุขภาพที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดีแก่หน่วยราชการอื่น

ตัวอย่างที่ 1

บุคลากรเป็นตัวอย่างของการมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับประชาชน เช่นการออกกำลังกาย การ ลด เลิกบุหรี่ หรือสิ่งอันตรายต่อสุขภาพ การใช้ยาอย่างเหมาะสมและจำเป็น เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 2

หน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขมีวัฒนธรรมองค์กรและสถานที่ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมสุขภาพที่ดี สามารถเป็นตัวอย่างให้หน่วยงานอื่นได้

6. เร่งสร้างสิ่งใหม่ ใส่ใจเรียนรู้

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เกิดการเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อก่อให้เกิดสิ่งใหม่ในการให้บริการประชาชน ส่งผลให้ประชาชนสุขภาพดี มีระบบสุขภาพที่ยั่งยืน

นิยาม

สิ่งใหม่ หมายถึง การพัฒนากระบวนการทำงาน ทั้งงานด้านบริการ งานด้านบริหารหรืองานสนับสนุน เพื่อให้สอดคล้องกับกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อ ก้าวสู่ประเทศที่มีรายได้สูง โดยการ “ทำน้อย ได้มาก” เช่น การยกระดับขีดความสามารถด้านการวิจัยและ พัฒนา การพัฒนาทักษะและงานใหม่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต การบริการจัดการสมัยใหม่ที่พร้อม ดำเนินการทั้งใน Physical and Digital Platforms เป็นต้น

แนวปฏิบัติ

1. พึ่งพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ทันยุคสมัยตอบสนองต่อความคาดหวังและความต้องการของประชาชน
2. พึ่งพัฒนาตนเองด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ประชาชนและหน่วยราชการอื่นอย่างเหมาะสม
3. มุ่งมั่นในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ใช้ความรู้ความสามารถมีความรอบคอบและความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด และไม่ละเมิดจริยธรรมวิชาชีพหรืออาชีพ
5. ให้ความสำคัญของการวิจัย การสร้างสรรค์สิ่งใหม่และพัฒนานวัตกรรมเพื่อสุขภาพของประชาชน ถือเป็นหน้าที่ที่บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขพึงกระทำ
6. ฝึกฝนตนเองให้เป็นคนช่างสังเกต ตั้งคำถาม คิดวิเคราะห์ เพื่อนำมาพัฒนางานของตน รวมทั้ง พัฒนาทักษะที่ใช้ในการต่อยอดสู่งานวิจัยต่าง ๆ

ตัวอย่าง 1

บุคลากรทุกคนต้องใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในงานของตน ซึ่งจะ ส่งผลให้สามารถออกแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางานของตนเองได้

ตัวอย่าง 2

มีการให้รางวัล เชิดชูความสำเร็จของบุคลากรในทุกสาขาวิชาชีพ ที่สามารถคิดสร้างสรรค์งาน/ นวัตกรรมที่เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

ตัวอย่าง 3

บุคลากรทุกคนต้องมีความกระตือรือร้นในการคิดสร้างสรรค์ /พัฒนางานใหม่ ๆ โดยประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนกระบวนการทำงาน

ตัวอย่าง 4

บุคลากรทุกระดับให้ความสำคัญของการวิจัยในรูปแบบต่างๆ มีการพัฒนางานเพื่อประโยชน์ต่อ ประชาชน

7. เข้าถึง ฟังได้ ใส่ใจบริการ

หลักการ

ภารกิจส่วนใหญ่ของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนเป็นหลัก การให้บริการ จึงต้องยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยง่าย บุคลากรต้องมีจิตบริการ รวมทั้ง ไม่ทำให้เกิดข้อครหา หรือเสื่อมเสียชื่อเสียงของราชการ

นิยาม

เข้าถึง หมายความว่า ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบบริการได้โดยสะดวก ฟังได้ หมายความว่า ประชาชนสามารถมอบความไว้วางใจในการรับบริการด้านสาธารณสุขจากหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อการบริการ ใส่ใจบริการ หมายถึง บุคลากรผู้ให้บริการมีอัธยาศัยที่ดี มีความ รับผิดชอบ ไม่เลือกปฏิบัติ สามารถสร้างความไว้วางใจเชื่อใจในการรับบริการจากประชาชน

แนวปฏิบัติ

1. ฟังเอื้อเฟื้อ มีน้ำใจไมตรี มีความเมตตาแก่ผู้รับบริการ
2. ฟังพัฒนาตนเองด้านทักษะการสื่อสาร การบริการที่เป็นมิตรและการดูแลประชาชนโดยใช้หัวใจและ ยึดผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง
3. บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเท่าเทียมและสิทธิ มนุษยชนของผู้ป่วยและผู้เข้ารับบริการ
4. ให้บริการและอำนวยการความสะดวกแก่ประชาชนโดยปราศจากอคติและไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็น ธรรม ให้บริการโดยไม่คำนึงถึงถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย เศรษฐฐานะ สถานะทางสังคม

ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่ จะดำเนินการตาม มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกัน ทั่วไป

ตัวอย่าง 1.

บุคลากรต้องรำลึกอยู่เสมอว่างานของกระทรวงสาธารณสุขเป็นการบำบัดทุกข์ให้กับประชาชน ความ เมตตา ความเข้าใจและการมีจิตบริการเป็นพื้นฐานสำคัญที่ไม่สามารถละทิ้งได้

ตัวอย่าง 2.

บุคลากรทุกคนต้องหมั่นฝึกฝนทักษะในการสื่อสาร การทำความเข้าใจ การเตรียมรับการเปลี่ยนแปลง และ ความคาดหวังของประชาชนเพื่อคงความมีทัศนคติที่ดีในการทำงานและหลีกเลี่ยงอคติที่ฝัง

8. ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า รักษาสิ่งแวดล้อม

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการเสริมสร้างจิตสำนึกในการรักษา สิ่งแวดล้อมให้แก่บุคลากร รวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานและนำเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อ ลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

นิยาม

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ที่ส่งผลกระทบต่อ ความรู้สึกนึก คิด และผลกระทบต่อการทำงาน

แนวปฏิบัติ

1. ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้โดยยึดหลักความประหยัด คุ่มค่า และไม่ ฟุ่มเฟือย
2. พึงสำนึกว่าทรัพยากรของราชการเป็นของประชาชนและประเทศจักต้องใช้อย่างระมัดระวังและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด
3. บุคลากรและหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขพึงเป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม
4. ปฏิบัติตามนโยบายประหยัดพลังงานอย่างเคร่งครัด

ตัวอย่าง 1

เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่าง 2

เป็นตัวอย่างที่ดีในการรักษาสิ่งแวดล้อม แก่ชุมชน

ตัวอย่าง 3

ใช้พลังงานและทรัพยากรของทางราชการอย่างรู้คุณค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวอย่าง 4

หน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุขเป็นตัวอย่างของการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

9.รับฟังความเห็นต่างสร้างสัมพันธภาพพี่น้อง

หลักการ

กระทรวงสาธารณสุขเน้นวัฒนธรรมการทำงานแบบพี่สอนน้องเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การทำงาน ก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ จากการร่วมคิด ร่วมทำร่วมสร้างของบุคลากร

นิยาม

รับฟังความเห็นต่าง หมายถึง การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นสัมพันธภาพพี่น้อง หมายถึง ความ รักใคร่ กลมเกลียว ความผูกพันฉันท์พี่น้อง เอื้อต่อบรรยากาศการทำงานที่มีความปรองดอง

แนวปฏิบัติ

1. พึงสำนึกว่าบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขนั้น มีความเป็นพี่น้องร่วมวิชาชีพและล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือประชาชนมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี
2. พึงระลึกว่าความเห็นต่างนั้น สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ เช่นทำให้เกิดความรอบคอบ การมีส่วนร่วม และเกิดความคิดและวิธีการใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่องาน
3. พึงระลึกว่าการเปิดใจ การยอมรับความเห็นต่าง การอยู่กันฉันท์พี่น้องและความมุ่งมั่นที่ดีต่อ ประชาชน เป็นสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมอันดีของชาวสาธารณสุขมาช้านาน ควรแก่การธ รงรักษาไว้พึงหลีกเลี่ยงการ สร้างความขัดแย้ง พุดคุยด้วยเหตุผล เอาใจเขามาใส่ใจเรา ละเว้นการใช้กริยาวาจาไม่สุภาพ และให้เกียรติ ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ
4. ผู้บังคับบัญชาพึงเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นความรู้สึกข้อวิจารณ์และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการและรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวที่ชอบ ด้วยเหตุผล

ตัวอย่าง 1

บุคลากรต้องมีอัธยาศัยดีมีความอ่อนน้อมถ่อมตน และทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น

ตัวอย่าง 2

รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เปิดกว้างมีใจเป็นธรรม ไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

ตัวอย่าง 3

เมื่อเกิดข้อขัดแย้งให้แก้ปัญหาโดยยึดหลักความสามัคคีปรองดอง และความเป็นพี่น้อง คำนึงถึงการมีอุดมการณ์ร่วมกันในการทำงานเพื่อประเทศชาติและประชาชน

ตัวอย่าง 4

บุคลากรทุกคนต้องธำรงไว้ซึ่งเกียรติยศศักดิ์ศรี เพื่อดำรงไว้ซึ่งภาพลักษณ์ขององค์กร ไม่ให้ความ ชัดแย้งใดๆ มาทำลาย

บทที่ ๘

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาของกระทรวง

สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗

กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา ของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ มีหลักการและ เหตุผลดังนี้

การจัดซื้อ จัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาที่ขาดจริยธรรมและการใช้ยาไม่สม เหตุผล ส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคนยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วน หนึ่งของการเข้าถึงยาที่จำเป็นของผู้ป่วยและมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีโซยาที่ขาดจริยธรรม ได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วม รับผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีโซยา ทั้งที่เป็นผลประโยชน์ทางตรงและ ผลประโยชน์แอบแฝง การส่งเสริมการขายในกระบวนการจัดซื้อจัดหา ตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซ ยาในลักษณะดังกล่าวได้ กลายเป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ปกติของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุข บางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่า ผลประโยชน์เหล่านี้เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้โดยมิได้ตระหนักว่าจะ ส่งผลกระทบต่อระบบ สุขภาพ

ในระดับสากล ประเทศสมาชิกองค์การอนามัยโลกได้มีมติสมัชชานาอนามัยโลกที่ ๔๑.๑๔ เมื่อปี ๒๕๓๑ รับรองเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา โดยขอให้ประเทศต่างๆ และทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องได้นำเกณฑ์ นี้ไปสู่การปฏิบัติ และล่าสุดในปี พ.ศ.๒๕๕๓ องค์การอนามัยโลกได้พัฒนาชุดเครื่องมือ เพื่อให้ประเทศต่างๆ ได้ ดำเนินการเพื่อธรรมาภิบาลในระบบยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา โดยมีเกณฑ์จริยธรรม เป็นส่วนหนึ่งของชุดเครื่องมือ นั้น ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุข ได้เข้าร่วมในโครงการพัฒนาและนำ ชุดเครื่องมือดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ

สำหรับประเทศไทย มีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายเภสัชภัณฑ์ เมื่อปี ๒๕๓๗ แต่ยังไม่เคยประกาศใช้ ในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายและแผนในการพัฒนา ระบบธรรมาภิบาลของกระทรวงสาธารณสุข โดยระบบบริหารยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยาจัดเป็นส่วนสำคัญใน นโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ ธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบหลัก ๖ ด้าน คือนิติธรรม (Rule of law) คุณธรรม (Ethics) ความโปร่งใส (transparency) ความสำนึกรับผิดชอบ(accountability) ความคุ้มค่า (value for money) และการมีส่วนร่วม (participation)

เกณฑ์จริยธรรม จัดเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งที่จะทำให้เกิดธรรมาภิบาล กระทรวงสาธารณสุข โดย คณะอนุกรรมการจัดทำร่างเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา จึงได้พัฒนาเกณฑ์ จริยธรรมนี้ โดยอาศัยเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้ทำไว้แล้ว ได้แก่ เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของ ประเทศไทย (ฉบับมี มติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕) โดยคณะทำงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

การส่งเสริมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ (Code of Conduct) เรื่องการปฏิบัติตนในกรณีที่มี ความสัมพันธ์กับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพซึ่งอ้างอิงหลักการจากข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมของ แพทยสภา

กระทรวงสาธารณสุข มีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์จริยธรรมนี้ เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานพยาบาล และ หน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพ และบุคลากรสาธารณสุข ที่ เกี่ยวข้องกับ กระบวนการการจัดซื้อ จัดหา จนกระทั่งถึงการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา เพื่อให้องค์กร สาธารณสุขเป็นแนวหน้า กล้ายืนหยัดปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อความถูกต้องทำงานเพื่อ ประชาชน และเป็นแบบอย่างให้กับ หน่วยงานอื่นต่อไป

จากประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขาย ยาและ เวชภัณฑ์ที่มีโซยา ของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ โรงพยาบาลกันตัง ได้ให้ความสำคัญ การปฏิบัติตาม เกณฑ์ดังกล่าวเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ทางโรงพยาบาลจึงได้จัดทำ **ประกาศโรงพยาบาล กันตัง เรื่อง แนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริม การขายยาและเวชภัณฑ์ที่ มีโซยา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลปฏิบัติงานได้อย่างสุจริต มีคุณธรรม และความโปร่งใส โดยมีแนวทาง ปฏิบัติดังนี้**

1. วัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา

โรงพยาบาลกันตัง จะดำเนินการตาม ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรม การจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา พ.ศ. 2557

2. การรับประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน เงิน สิ่งของ ของขวัญ ของบริจาด และบริการใด ๆ

2.1 เป้าหมาย

2.1.1 มีระบบและกลไกการจัดการในการรับสิ่งสนับสนุนฯ การจัดสรรและการคัดสรรผู้รับ การสนับสนุนไป ประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ

2.1.2 มีเอกสารหลักฐานแสดงการรับ-จ่ายสิ่งของที่ได้รับการสนับสนุนฯ

2.1.3 มีแนวทางการจัดกิจกรรมกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน

2.2 แนวทางปฏิบัติ

2.2.1 ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงาน/ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาและเวชภัณฑ์ที่มีไซยา และนิสิต นักศึกษา ที่ศึกษาหรือฝึกปฏิบัติงาน กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้แทนยา หรือพนักงานขาย บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่ มีไซยาให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ไม่พึงรับประโยชน์ ดังนี้

(1.1) รับเงินไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไซยา

(1.2) รับสิ่งของ หรือนันทนาการไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้น

(1.2.1) สิ่งของที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาท เฉพาะเนื่องในโอกาสพิเศษ หรือวาระตามประเพณีเท่านั้น

(1.2.2) สิ่งทีก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการ ทางการแพทย์แลสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

(1.3) รับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใด ๆ

(2) ไม่พึงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไซยา ใด ๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

(3) ไม่พึงรับการสนับสนุนในการไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทาง วิชาการ ทั้งในและต่างประเทศโดยตรง

(4) พึงเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่ มีไซยานั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง กับยาและเวชภัณฑ์ที่มีไซยา ในทางวิชาการ

(5) การรับการสนับสนุนในการไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทาง วิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ กำหนดแนวทางดังนี้

(5.1) กิจกรรมดังกล่าวจะต้องก่อประโยชน์ให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไซยาใด ๆ ทั้งสิ้น

(5.2) การสนับสนุนให้เป็นไปในนาม โรงพยาบาลกั้นตั้ง โดย คณะกรรมการ บริหารโรงพยาบาล กั้นตั้ง จะพิจารณาบุคลากรที่เหมาะสมให้ไป ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ ซึ่ง ประกอบด้วย หลักการดังนี้

(5.2.1) สิ่งของที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาท เฉพาะเนื่องในโอกาสพิเศษ หรือวาระตามประเพณี เท่านั้น

(5.2.2) สิ่งที่ทำให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการ ทางการแพทย์และ สาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

(5.2.3) การพิจารณาคัดเลือกบุคคลให้ได้รับการสนับสนุน ต้องให้มีความ เหมาะสม และเป็นธรรม โดยไม่มีผลต่อการสั่งใช้ยาหรือเวชภัณฑ์นั้นมากขึ้น

(5.2.4) ให้รับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่า วิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พัก สำหรับตนเองเท่านั้นและจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการดูงาน การ ประชุม หรือการ บรรยายทางวิชาการ

(5.2.5) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือ บรรยายทางวิชาการ ทั้งในและ ต่างประเทศ จะต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่า ด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ.2555 และระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

(6) การจัดการกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพในบริเวณโรงพยาบาลกั้นตง ไม่อนุญาต ให้มีการจัดการกรรมฯ ซึ่งระบุหรือกล่าวถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาแก่ผู้ป่วย ประชาชน และ นิสิต นักศึกษาที่ศึกษาหรือ ฝึกปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้มีโฆษณาแอบแฝงไปกับการให้ความรู้

(7) การจัดประชุมวิชาการโดยได้รับการสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากร หรือ ข้อมูลวิชาการ จากบริษัท ยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ให้ หน่วยงานผู้จัดการประชุม ของโรงพยาบาลกั้นตง เปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบทุกครั้ง

3. การรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

3.1 เป้าหมาย

3.1.1 มีระบบและกลไกการจัดการในการรับ-การส่งจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

3.1.2 มีเอกสารหลักฐานแสดงการรับ-จ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

3.2 แนวทางปฏิบัติ

3.2.1 กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(1) โรงพยาบาลกั้นตง จะรับสิ่งสนับสนุนหรือตัวอย่าง จากบริษัทยาหรือ เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ในนาม โรงพยาบาลหรือหน่วยงานอย่างเป็นทางการ โดยต้องมีเอกสารหรือหนังสือมอบให้ เป็นหลักฐานอ้างอิงได้

(2) กำหนดให้เจ้าหน้าที่พัสดุของแต่ละหน่วยงานเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการรับสิ่ง สนับสนุนหรือ ตัวอย่าง โดยผู้ที่รับผิดชอบ ต้องจัดทำรายการรับ-จ่ายสิ่งสนับสนุนหรือตัวอย่าง ซึ่งระบุ รายละเอียดของผู้ให้

สิ่งที่สนับสนุนหรือตัวอย่าง จำนวน วันที่และเอกสารอ้างอิงได้ ผู้เบิกจ่าย ผู้รับ และจัดทำ สรุปรายงานเพื่อ การตรวจสอบ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น

(3) การจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยามาให้กับผู้ป่วย ผู้สั่งใช้ ผู้จ่ายและส่งมอบ พึงคำนึงถึง ประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและ เวชภัณฑ์ที่ มีใช้ยาหรือประโยชน์ส่วนตน

4. การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการขาย

4.1 เป้าหมาย

การกำหนดสถานที่ รูปแบบ และเวลาสำหรับการให้ข้อมูลเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ ยา แก่ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา แพทย์ ทันตแพทย์ เกษัสกร ผู้ประกอบ วิชาชีพ บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา และนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาหรือฝึก ปฏิบัติงาน

4.2 แนวทางปฏิบัติ

4.2.1 กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(1) โรงพยาบาลกั้นตัง ไม่อนุญาตให้ผู้แทนหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มี ใช้ยาเข้าพบบุคลากรซึ่งอยู่ ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ให้บริการผู้ป่วย หรือเข้าพบนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาหรือฝึก ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลกั้นตัง เพื่อ การโฆษณาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาหรือการส่งเสริมการขายยาและ เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

(2) โรงพยาบาลกั้นตัง ได้จัดสถานที่ในการเข้าพบ และกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ ผู้แทนหรือพนักงานขายยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาเข้าพบบุคลากรหรือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ผลิตภัณฑ์ได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการเข้าพบเป็นการส่วนตัว

(3) โรงพยาบาลกั้นตัง ขอให้ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา พึงเคารพและปฏิบัติตาม ข้อกำหนดของโรงพยาบาลอย่างเคร่งครัด

5. ระบบการคัดเลือก

5.1 เป้าหมาย

5.1.1 มีการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา รวมทั้งการคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้ จำหน่ายในรูปแบบการ ทำงานร่วมกันจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการอย่างเป็นระบบ

5.1.2 มีนโยบายและหลักการเกี่ยวกับการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ซึ่งมุ่งเน้น ความโปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่มีประโยชน์ ปลอดภัย คำนึงถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่า ความปลอดภัย และมี คุณภาพสูง

5.2 แนวทางปฏิบัติ

5.2.1 กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(1) โรงพยาบาลก้นดั่ง มุ่งเน้นให้การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา การคัดเลือก บริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา รวมทั้งการตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ ยามีความโปร่งใส เป็นธรรม ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย หรือกีดกันยาและเวชภัณฑ์ยาและเวชภัณฑ์ ที่มีใช้ยาของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง และป้องกันการมีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทยาหรือ เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา โดยมุ่งเน้นเพื่อให้ได้ยา และเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาที่มีประโยชน์ ปลอดภัย คำนึงถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่า ความปลอดภัย และมีคุณภาพสูง

(2) การจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ตลอดกระบวนการให้ดำเนินการตาม นโยบายของ คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด และคณะกรรมการบริหารเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ของ โรงพยาบาลก้นดั่ง ทั้งนี้ การดำเนินการต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ที่จะแต่งตั้งขึ้นประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

(3) คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานจะประกาศผลการดำเนินการ ต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ

(4) คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน พึงแสดงการมีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัทยาหรือบริษัท เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

6. ระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติ และการลงโทษ

6.1 เป้าหมาย

มีระบบการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ที่ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม และการกำหนดบทลงโทษ การไม่ปฏิบัติตาม เกณฑ์จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขาย

6.2 แนวทางปฏิบัติ

6.2.1 กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(1) โรงพยาบาลก้นดั่ง กำหนดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้บริหาร แพทย์ ทันต แพทย์ เภสัชกร ผู้ประกอบ วิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา และนิสิต นักศึกษาที่ปฏิบัติตามเกณฑ์ จริยธรรม โดย แนวทางที่เหมาะสมของคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลก้นดั่ง

(2) โรงพยาบาลก้นดั่ง กำหนดขั้นตอนในการลงโทษ ผู้บริหาร แพทย์ ทันต แพทย์ เภสัชกร ผู้ประกอบ วิชาชีพ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา และนิสิต นักศึกษา ไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์ จริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการขาย โดยแนวทางที่เหมาะสมของ คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลก้นดั่ง

7. ระบบการตรวจสอบ

7.1 เป้าหมาย

มีระบบการตรวจสอบ ทั้งปัจจุบัน และย้อนหลัง รวมทั้งการรายงานผลการตรวจสอบ

7.2 แนวทางปฏิบัติ

7.2.1 กำหนดให้มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

- (1) โรงพยาบาลก้นดั่ง กำหนดแนวทางการตรวจสอบการรับการสนับสนุนจาก บริษัท ผู้แทนจำหน่าย โดยคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลก้นดั่ง
- (2) ระบบรายงานผลการตรวจสอบ ให้มีการรายงาน ทุกสิ้นปีงบประมาณ

ภาคผนวก

คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลกันตัง

๑. นายยศกร เนตรแสงทิพย์	ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลกันตัง	ประธานกรรมการ
๒. นางสุรีย์ ลีลาธรรม	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๓. นายชยรัชช์ นาคช่วย	ตำแหน่งเภสัชกรชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นางทิชากร แก่นอินทร์	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๕. นางญาวิตา ตั้งปอง	ตำแหน่งทันตแพทย์ชำนาญการ	กรรมการ
๖. นายจรรยา ศิธราชู	ตำแหน่งจพ.รังสีการแพทย์ชำนาญงาน	กรรมการ
๗. นางสาวสุดารัตน์ เกตุรัตน์	ตำแหน่งแพทย์แผนไทยปฏิบัติการ	กรรมการ
๘. นางวัฒนา ชมภูษ	ตำแหน่งนักกายภาพบำบัดชำนาญการ	กรรมการ
๙. นางสาวอรพิน แซ่เตียง	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๑๐. นางสาวสุวรี ลี้มไทย	ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	กรรมการ
๑๑. นายปรีชา ถิ่นนัยธร	ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	กรรมการ
๑๒. นางสาวนิสาคร วีระกุล	ตำแหน่งนวก.การเงินและบัญชีปฏิบัติการ	กรรมการ
๑๓. นางจิตติภา ขุนราช	ตำแหน่ง จพ.การเงินและบัญชีชำนาญงาน	กรรมการ
๑๒.นางกาญจนมาศ จินใหม่	ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ
๑๓.นางจันทร์จิรา เกลี้ยงแก้ว	ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ	กรรมการและผช.เลขานุการ

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข-ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยจรรยาข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ นนทบุรี: สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐.

กระทรวงสาธารณสุข-ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องเกณฑ์จัดซื้อจัดหาและการ
ส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์มีไข้ยากระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗: นนทบุรี:
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗.

กระทรวงสาธารณสุข-แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข (MOPH
Cord of Conduct) นนทบุรี: สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข (ศปท.)สำนักงานปลัดกระทรวง-
สาธารณสุข -คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน(Conflict of Interest) สำนักงานปลัด-
กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙.กรุงเทพฯ: หจก.คอม-อาร์ต,
๒๕๕๙.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข (ศปท.)สำนักงานปลัดกระทรวง-
สาธารณสุข -คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน(Conflict of Interest) สำนักงานปลัด-
กระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐.กรุงเทพฯ: หจก.คอม-อาร์ต,
๒๕๖๐.

